

Aldersvennlig - et ansvar på tvers

Trøndelag i endring – et aldersvennlig samfunn

15. mai 2019

Trude Drevland, leder

Rådet for et aldersvennlig Norge

Hvorfor en satsing på eldre

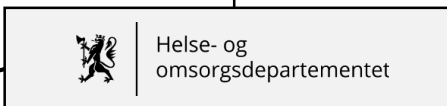
- Regjeringen ønsker på skape et aldersvennlig Norge
- Vi lever lengre liv og vi blir flere eldre
- Aldringen av befolkningen endrer samfunnet

Program og råd

- Det er utnevnt er **råd** som skal bidra til gjennomføring av det nasjonale **programmet** for et aldersvennlig Norge
- Programmet og rådet for et aldersvennlig Norge skal bidra til å realisere regjeringens strategi for et aldersvennlig samfunn og er etablert som en del av reformen Leve hele livet

Aldersvennlig Norge

Råd

Leder:
Trude Drevland

- Pensjonistforbundet
- Frivillighet Norge
- KS
- NHO
- Husbanken
- IKT Norge
- Nova-OsloMet

Partnere

- Organisasjoner
- Institusjoner
- Bedrifter
- Utdanning
- Forskning
- Kommuner

Senter for et aldersvennlig Norge

PROGRAM FOR ET ALDERSVENNLIG NORGE

- Planlegg egen alderdom (kampanje)
- Eldrestyrt planlegging
- Nasjonalt nettverk for kommuner
- Partnerskap på tvers av sektorer
- Senior-ressursen

Kommunale eldreråd

Rådet

- Pensjonistforbundet, leder Jan Davidsen
- Frivillighet Norge, gen. sekr. Stian S. Johnsen
- KS, ordfører Nils A. Røhne
- NHO, adm. dir. Anne Cecilie Kaltenborn
- Husbanken, direktør Osmund Kaldheim
- IKT-Norge, adm. dir. Heidi Arnesen Austlid
- OsloMet – storbyuniversitetet, forskningsleder
Hans Christian Sandlie
- Leder: Trude Drevland

Statssekretær Anne Bramo i midten

Mål for et aldersvennlig Norge

- Skape aldersvennlige kommuner og lokalsamfunn, organisasjoner og virksomheter
- Eldre mennesker skal delta og bruke sine evner slik de ønsker

Eldrepolitikk er ikke bare omsorgspolitik

- Strategien for et aldersvennlig samfunn retter seg i hovedsak mot personer i 60 – 70 årene som står mellom arbeidsliv og pensjonisttilværelse
- Ut fra dette vil tiltak og oppgaver for rådet hovedsakelig rettes mot *andre sektorer* enn helse- og omsorgssektoren

I aldersgruppen 69 til 80 år er det kun 12 prosent av befolkningen som mottar omsorgstjenester (SSB)

Statsminister Erna Solberg sier i forordet til regjeringens strategi for et Aldersvennlig samfunn:

«Denne strategien er et oppgjøre med tanken om at eldrepolitikk bare er omsorgspolitik. Å skape et aldersvennlig samfunn handler om hva vi som samfunn kan gjøre for at hver enkelt skal kunne bruke sine ressurser»

Programmets fem oppgaver

1. Planlegg for egen alderdom – en kampanje på tilrettelegging av bolig, sosialt fellesskap og et aktivt liv
2. Eldrestyrt planlegging av aldersvennlige lokalsamfunn
3. Nasjonalt nettverk for aldersvennlige kommuner
4. Partnerskapordning for aldersvennlige organisasjoner, institusjoner, bedrifter og virksomheter
5. Ta i bruk seniorressursen i arbeidsliv og frivillig arbeid

Hva skal rådet gjøre I

Bidra til å gjennomføring av programmet gjennom:

- å være pådriver, gi retning og legitimitet til arbeidet
- å forankre arbeidet i ulike organisasjoner
- å invitere til partnerskap
- å bidra til at utfordringer og løsninger bygger på en felles forståelse på tvers av sektorer

Hva skal rådet gjøre 2

- Skal skape engasjement for et aldersvennlig Norge gjennom nytenking og idéutvikling
- Involvere, inspirere og engasjere den eldre befolkning til selv å delta i planlegging og utforming av et aldersvennlig samfunn både på lokalt og nasjonalt nivå
- Være en utfordrende stemme i samfunnet og kunne ta opp utfordringer og aktuelle tema

Vi skal og vil bidra til å endre holdning og utløse handling knyttet til eldre som ressurs!

Eldrerådets rolle

Eldrestyrt planlegging

De kommunale og fylkeskommunale eldrerådene inviteres sammen med kommuner og fylkeskommuner til å være hovedansvarlige for arbeidet med å kartlegge egne lokalsamfunn og legge konkrete planer for å gjøre fysiske og sosiale omgivelser, transport, service og tjenestetilbud mer aldersvennlige.

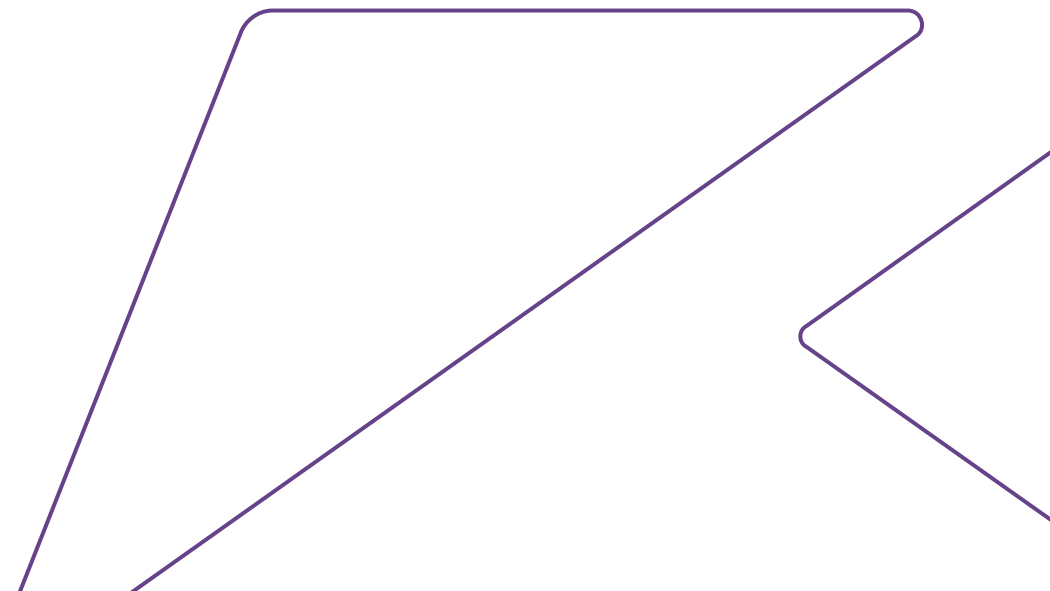
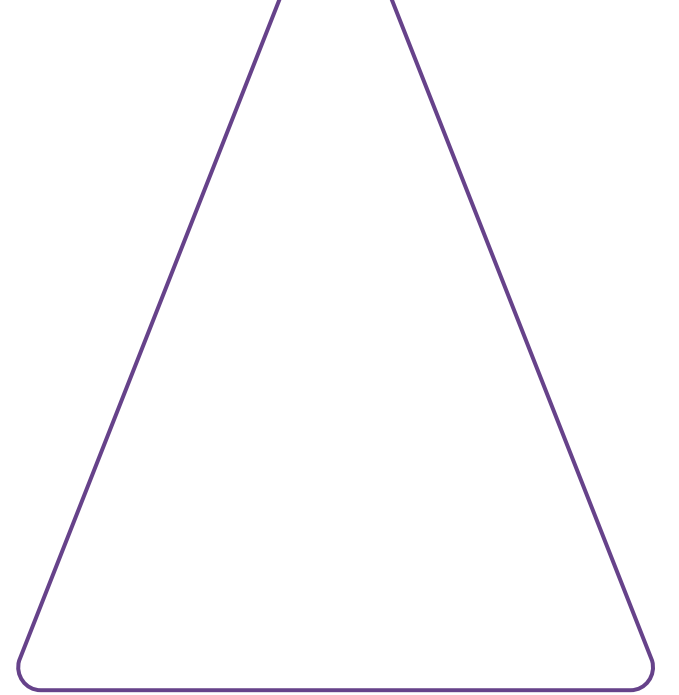
Det forutsettes at alle kommuner setter et aldersvennlig samfunn på dagsorden i kommunal planlegging, og definerer hva det innebærer i egen kommune etter dialogprosesser med de eldre i egen kommune.

I arbeidet med å kartlegge kan eldrerådene involvere kommunens eldre innbyggere for eksempel i samarbeid med pensjonistforeninger, seniorsenter, frivilligsentraler og frivillige organisasjoner for å vurdere hva som fungerer bra, hva som må endres og hva som mangler for å tilrettelegge et mer aldersvennlig lokalsamfunn.

Eldrerådenes betydning

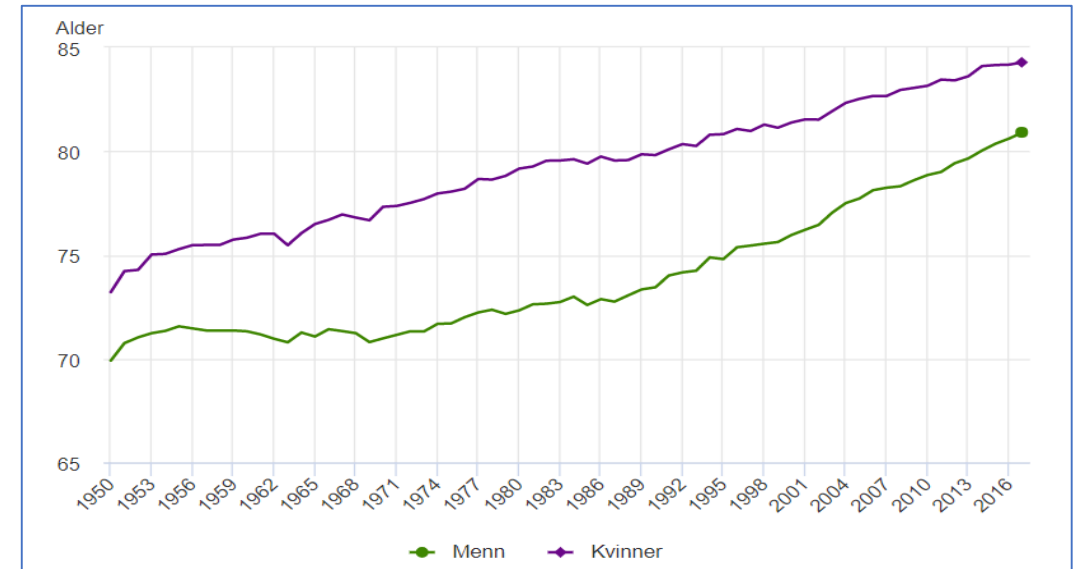
- Eldrerådenes rolle og ansvar i ny forskrift om medvirkningsordninger
 - Det legges opp til en bred medvirkning
 - Rådene har rett til å gi rådgivende uttalelse i et bredt spekter av saker
 - Departementene foreslår at det bør lages en veileder om arbeid i eldreråd
- Bidra til innsikt i hva dagens eldre i kommunene og kommende eldre mener er et aldersvennlig samfunn – morgendagens eldre vil ha andre behov og krav enn gårsdagens eldre
- Medvirkningsaktiviteter, samskaping og deltakelse må skape grunnlaget for løsningene som skal utvikles

Fakta om eldre i Norge

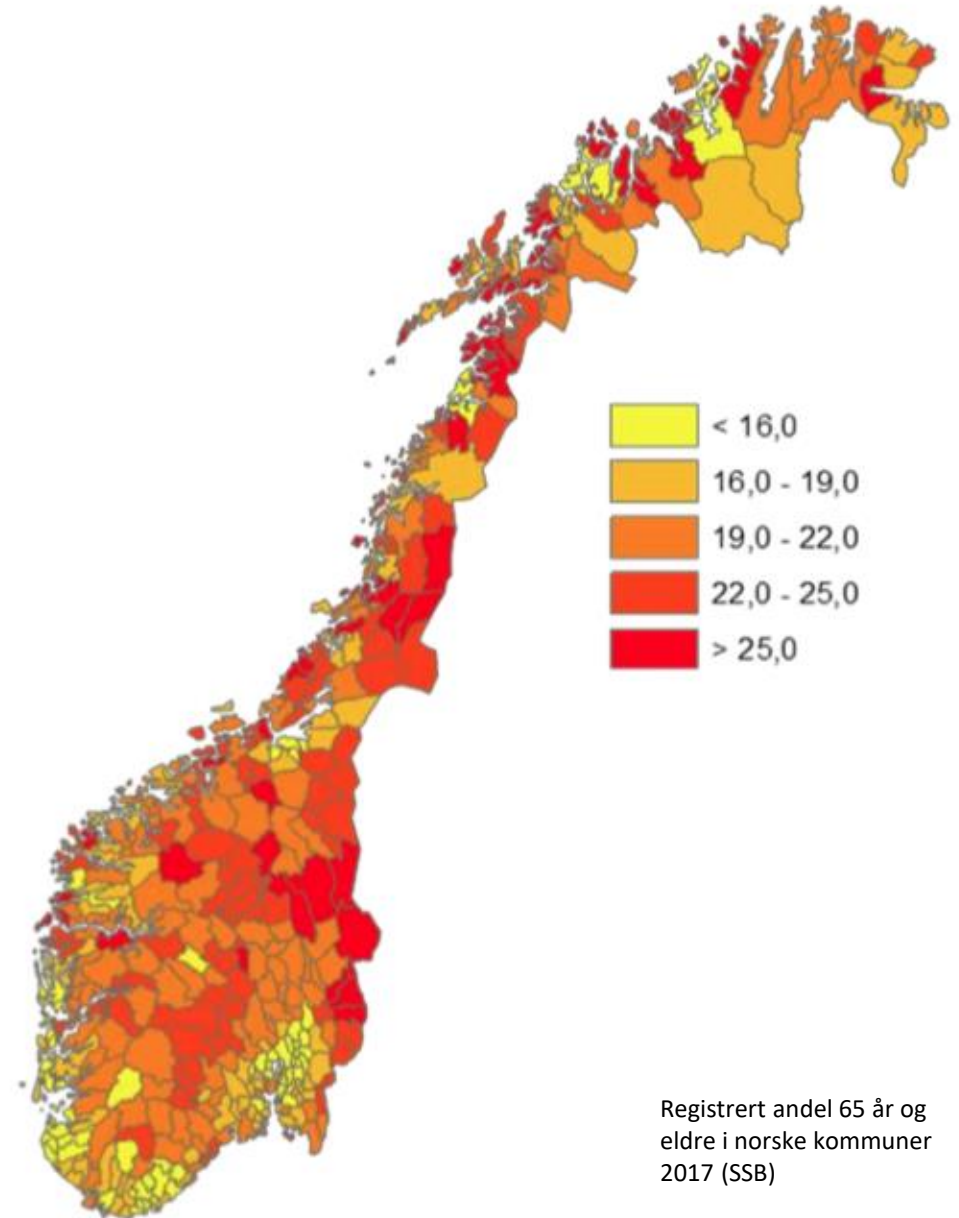
Pensjonist en tredjedel av livet

- Vi er allerede 1 million innbyggere over 60 år i Norge
- Vi er 630 116 innbyggere mellom 60 og 70 år

Eldre i norske kommuner

- Antallet eldre i kommunene stiger. I enkelte kommuner er 25 prosent av befolkningen over 65 år.
- Kommunen løser sine oppgaver på forskjellig vis, og de har mye å lære av hverandre.
- Rådet for et aldersvennlig Norge skal være pådriver for at kommunene jobber sammen for et aldersvennlig samfunn.
- Rådet skal også støtte KS i etableringen av et nasjonalt nettverk av aldersvennlige byer og lokalsamfunn.

Utfordringer

- Over halvparten av nordmenn over 50 år bor i egen enebolig, og svært få flytter
- Glemmer vi at høy alder ofte innebærer redusert mobilitet, at vi står utenfor arbeidslivet og at vårt sosiale nettverk minker?
- Svakt sosialt nettverk øker risikoen for
 - Hjerteinfarkt med 29 prosent
 - Slag med 32 prosent
 - Demens med 57 prosent
 - Ensomhet er like risikabelt som å røyke 15 sigaretter om dagen
- Dette vil øke omsorgsbehovet betydelig
- Omsorg fra familiemedlemmer: 90 000 årsverk (den offentlige hjemmetjenesten utgjør 75 000 årsverk)

Arbeidet for et mer aldersvennlig samfunn angår alle deler av samfunnet

- *Transport*
- *Bolig*
- *Teknologi*
- *Tilgjengelighet*
- *Medbestemmelse*
- *Aktiviteter*
- *Arbeidsliv*
- *Frivillighet*
- *Hver enkelt av oss må ta ansvar for egen alderdom*
- *Eldre selv må involvere seg og engasjere seg og slik være viktige bidragsytere i lokalsamfunnet*
- *Eldre må selv planlegge egen alderdom med fokus på bolig, sosialt fellesskap og et aktivt liv*

Pensjonsårene må fylles med innhold til det beste for den enkelte og til det beste for samfunnet

Vi må ta ansvar for vårt eget liv og ikke kose oss ihjel

Vi kan ikke stole på at storsamfunnet ordner opp for oss

TAKK FOR MEG!

Aldersvennlig
Norge